

STRESZCZENIE PROGRAMU KONFERENCJI DUSZPASTERSKIEJ

Konferencja nr 1

KOŚCIÓŁ DOMOWY I SYNODALNOŚĆ

PANEL I Małżonkowie i kapłani razem w budowaniu Kościoła

- A. Dwa powołania uzupełniające się i współodpowiedzialne
- B. Rodziny i duszpasterze razem na misji
- C. Budowanie wspólnoty między rodzinami

PANEL II Młodzi i starsi razem dla Kościoła jutra

- A. Rola osób starszych
- B. Młodzi i starsi w podróży synodalnej
- C. Dziadkowie i osoby starsze w duszpasterstwie Kościoła

Konferencja nr 2

MIŁOŚĆ RODZINNA: WSPANIAŁA I KRUCHA

PANEL I Miłość rodzinna w przeżywaniu trudności

- A. Zdrada i przebaczenie
- B. Trudności pierwszych lat małżeństwa
- C. Porzucenie

PANEL II Towarzystwo ojcostwu i macierzyństwu

- A. Potrzebujemy ojców i matek
- B. Adopcja i opieka zastępcza. Wybór chrześcijański
- C. Zawsze przyjmować nowe życie

Konferencja nr 3

TOŻSAMOŚĆ I MISJA RODZIN CHRZEŚCIJAŃSKICH

PANEL I Być chrześcijanami w epoce cyfrowej

- A. Skoncentrowanie rodziny wokół Chrystusa
- B. Przekazywanie wiary współczesnej młodzieży
- C. Czy media społecznościowe są „środowiskiem” dla naszych dzieci?

PANEL II Powołanie i misja na peryferiach egzystencjalnych

- A. Wśród migrantów
- B. Wobec uzależnień
- C. Gdy w rodzinie występuje przemoc

Konferencja n. 4

KATECHUMENAT MAŁŻEŃSKI

PANEL I Formacja opiekunów i formatorów: świeckich, prezbiterów i seminarzystów

- A. Wychowanie młodzieży w zakresie seksualności i uczuciowości
- B. Formacja duszpasterzy i seminarzystów
- C. Stałe towarzyszenie małżonkom

PANEL II Komunia rodzinna - eklezjalny styl komunii

- A. Komunia rodzinna a komunie eklezjalna
- B. Wzajemność między mężczyzną a kobietą w Kościele w różnych stanach życia
- C. Ojcostwo, macierzyństwo i braterstwo w Kościele

Konferencja n. 5

RODZINA JAKO DROGA ŚWIĘTOŚCI

PANEL I Drogi do świętości

- A. Rozoznaczanie w codziennym życiu rodzinnym
- B. Kierownictwo duchowe nowych związków
- C. Gdy jedno z małżonków jest osobą niewierzącą

PANEL II Małżeństwa i rodziny: świętość w życiu codziennym

WYJAŚNIENIE POTENCJALNYCH TREŚCI KONFERENCJI I PANELI

KONFERENCJA NR. 1

KOŚCIÓŁ DOMOWY I SYNODALNOŚĆ

Cel:

- Rodziny odnajdują w sobie dary, do których są powołane, aby ofiarować je Kościołowi.
- Kościół z kolei uznaje i wzmacnia obecność rodziny jako daru, ponieważ jest ona autentycznym źródłem ewangelizacji.

Pomysły do dalszej pracy:

- Zgodnie z procesem synodalnym zaproponowanym przez papieża Franciszka, „każdy członek Kościoła ma niezbędną rolę, zjednoczony jeden z drugim” (por. *Vademecum Synodu o synodalności*, 1.3). Rodziny, jako Kościoły domowe, są częścią tej drogi, ofiarując się jako środowisko dla „komunii, uczestnictwa i misji”, słowa kluczowego w procesie synodalnym („W ten sposób rodzina chrześcijańska będzie ukazywać wszystkim ludziom prawdziwą naturę Kościoła, bądź to przez miłość małżonków, wielkoduszną płodność, solidarność i wierność, a także przez pełną miłości pomoc z jaką wszyscy członkowie rodziny wzajemnie się wspomagają” por. GS nr 48; „tak że Kościół, aby w pełni zrozumieć swoją tajemnicę, spogląda na rodzinę chrześcijańską, która ukazuje to w sposób autentyczny” (AL n. 67).
- Z jednej strony jednak należy „rozbudzić” rodziny i przekazywać im świadomość daru, jaki stanowią w Kościele. Z drugiej strony, ważne jest, aby Kościół nauczył się doceniać dary, jakimi Duch Święty obdarza rodzinę, uznając ją za protagonistę ewangelizacji: rodziny powinny być „równocześnie Kościołami domowymi i ewangelicznym zaczynem w społeczeństwie” (AL n. 290).

PANEL I

MAŁŻONKOWIE I KAPŁANI RAZEM W BUDOWANIU KOŚCIOŁA

a. Dwa uzupełniające się i współodpowiedzialne powołania

Cel:

Wspólne powołanie do świętości wszystkich wiernych, z których każdy jest na swojej drodze, tworzy w obrębie Kościoła strukturę komunii pomiędzy różnymi stanami życia i wzajemnie się uzupełnia. Wzajemna współodpowiedzialność za misję wzywa małżonków i kapłanów - a zwłaszcza biskupów - do owocnej współpracy w budowaniu struktury Kościoła.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Święcenia (kapłaństwo) i małżeństwo są nastawione na zbawienie innych ludzi [...] Udzielają one szczególnego posłania w Kościele i służą budowaniu Ludu Bożego” (Katechizm Kościoła Katolickiego nr 1534).
- „Kapłaństwo wspólne wiernych i kapłaństwo służebne czyli hierarchiczne chociaż różnią się istotą... są sobie jednak wzajemnie przyporządkowane: jedno i drugie bowiem we właściwy sobie sposób uczestniczy w jedynym kapłaństwie Chrystusa” (LG, n. 10)

b. Rodziny i duszpasterze razem na misji

Cel:

Ze względu na tę samą misję „budowania ludu Bożego”, ale także ze względu na różny wkład, jaki mogą wnieść, rodziny i duszpasterze są powołani do współpracy w misji.

Pomysły do dalszej pracy:

- Obok sakramentu święceń i wraz z nim, małżonkowie i rodziny stanowią sakrament misji (KKK nr 1534). Ich impuls apostoelski wypływa z chrztu i łaski małżeństwa, a na mocy tej tożsamości mogą dawać świadectwo, ewangelizować i obdarzać duchem komunii kościelnej (por. AL n. 201).

c. Budowanie wspólnoty między rodzinami

Cel:

Każda rodzina jest wezwana do otwarcia się i dawania siebie, ale także do przyjęcia pomocy innych rodzin. W dzisiejszych indywidualistycznych społeczeństwach, gdzie rodziny cierpią z powodu samotności i izolacji, zwłaszcza w sytuacjach poważnych trudności, wspólnota staje się kluczowym

elementem ratowania rodzin, dając im poczucie, że nie są osamotnione w każdym wyzwaniu, z którym muszą się zmierzyć (wychowanie dzieci, choroba, żałoba, trudności ekonomiczne, ...).

Pomysły do dalszej pracy:

- Ważne jest, aby „stwarzać okazje [w Kościele] do rozmowy z serca do serca.” (por. Amorislaetitia, n. 234), szanse, aby rodziny mogły spotykać się razem, uczyć się, jak być wspólnotą, dzielić się radościami, ale także troskami i trudnościami. W ten sposób można stworzyć „sieć” rodzin które wiedzą, jak troszczyć się o siebie nawzajem, aby „nic się nie straciło” (por. J 6, 39).

PANEL II

MŁODZI I STARSI RAZEM DLA KOŚCIOŁA JUTRA

a. Rola osób starszych

Cel:

Podkreślenie znaczenia osób starszych w rodzinie i poza nią, w społeczeństwie i we wspólnocie Kościoła; ich rola może być decydująca w przekazywaniu pamięci i wiary z pokolenia na pokolenie.

Pomysły do dalszej pracy:

- Orędzie Papieża Franciszka na Pierwszy Światowy Dzień Dziadków i Osób Starszych.

<https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/nonni/documents/20210531-messaggio-nonni-anziani.html>

b. Młodzi i starsi w podróży synodalnej

Cel:

Rozpoczynając proces synodalny, młodzi i starsi są wezwani do dialogu ze sobą nawzajem, uczenia się rozeznawania darów jedni drugich.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Uczestnictwo: Wezwanie wszystkich, którzy należą do Ludu Bożego (...).wszyscy wierni mają odpowiednie przygotowanie i są powołani do służenia sobie nawzajem darami, które każdy z nich otrzymał od Ducha Świętego. W Kościele synodalnym cała wspólnota, w wolnej i bogatej różnorodności swoich członków, jest wezwana do wspólnej modlitwy, słuchania, analizowania, dialogu, rozeznawania i udzielania rad w podejmowaniu decyzji duszpasterskich, które jak najlepiej odpowiadają woli Bożej” (por. Vademecum Synodu nt. Synodu o synodalności 1.4.).
- „Izolowanie osób starszych i pozostawianie ich pod opieką obcych, bez właściwego i bliskiego towarzyszenia rodziny, okalecza i zubaża samą rodzinę. Co więcej, doprowadza do pozbawienia ludzi młodych niezbędnego kontaktu z ich korzeniami i mądrością, której młodzież nie może osiągnąć o własnych siłach” (FT n. 19)

c. Dziadkowie i osoby starsze w duszpasterstwie Kościoła

Cel:

„Nie ma emerytury od pracy głoszenia Ewangelii”. Osoby starsze mogą wnieść cenny wkład w duszpasterstwo i to w sposób przekrojowy (w katechezie dzieci, duszpasterstwie młodzieży, duszpasterstwie rodzin...), Mają powołanie do świętości i misję duchową w Kościele.

Pomysły do dalszej pracy:

- Orędzie Papieża Franciszka na Pierwszy Światowy Dzień Babci i Dziadka oraz Osób Starszych.

<https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/nonni/documents/20210531-messaggio-nonni-anziani.html>

- Wnioski z Międzynarodowego Kongresu Duszpasterstwa „Bogactwo wielu lat życia”,

<http://www.laityfamilylife.va/content/dam/laityfamilylife/Eventi/LaRicchezzaDegliAnni/Testi/Conclusions%20ENG.pdf>

KONFERENCJA NR. 2

MIŁOŚĆ RODZINNA: CUDOWNA I KRUCHA

Cel:

Ukazanie piękna miłości przeżywanej w rodzinie i potrzeby nieustannej troski o nią, ponieważ jest ona sama w sobie bardzo krucha.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Ewangelia rodziny jest odpowiedzią na najgłębsze pragnienia osoby ludzkiej” (AL n. 201)
- Radość małżeńska oznacza zaakceptowanie, że małżeństwo jest połączeniem radości i trudów, co inspiruje małżonków do wzajemnej troski jedno o drugie” (por. AL n. 126)
- AL nn. 88-119.

PANEL I

MIŁOŚĆ RODZINNA W PRZEŻYWANIU TRUDNOŚCI

a. Zdrada i przebaczenie

Cel:

- Przedstawienie świadectwa/refleksji osób, które przebaczyły zdradę.
- Wskazanie procesów duszpasterskich doświadczanych w Kościele.

Pomysły do dalszej pracy:

- AL nr 231-240.
- AL nr 105-106.
- „Każda rodzina jest zawsze powołana przez Boga pokoju do radosnego i odnawiającego doświadczania «pojednania», to jest do odbudowanej komunii i odnalezionej jedności” (FC n. 21)

b. Trudności pierwszych lat małżeństwa

Cel:

- Przedstawienie świadectw/refleksji młodych małżeństw, które otrzymały pomoc i wsparcie od wspólnoty, aby przezwyciężyć trudności pierwszych lat małżeństwa, związanych z różnicami charakterów, narodzinami dzieci/bezpłodnością, relacjami z rodzinami pochodzenia ...
- Wskazanie procesów duszpasterskich doświadczanych w Kościele

Pomysły do dalszej pracy:

- AL nr 217-230.

c. Porzucenie

Cel:

- Przedstawienie świadectwa/refleksji na temat porzucenia i drogi, jaką przebyła rodzina.
- Wskazanie, czy istnieją jakieś doświadczenia duszpasterskie, które oferują drogę duchowości skierowaną do par żyjących w separacji, które postanowiły być wierne sakramentowi małżeństwa, potwierdzając swoją obietnicę, że będą żyły miłością na zawsze, przezwyciężając wyzwania ludzkich niepowodzeń.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Osoby rozwiedzione, które jednak nie zawarły nowego związku małżeńskiego, będące często świadkami wierności małżeńskiej, trzeba zachęcać do znajdywania w Eucharystii pokarmu, który wspiera je w ich stanie. Lokalna wspólnota i duszpasterze winni towarzyszyć tym osobom z troską” (AL n. 242)
- „Z serdeczną i głęboką radością Kościół spogląda na rodziny, które pozostają wierne nauczaniu Ewangelii, dziękując im i zachęcając do dawania świadectwa. Dzięki nim faktycznie zyskuje wiarygodność piękno małżeństwa nierozzerwalnego i wiernego na zawsze” (AL n. 86).

PANEL II **TOWARZYSZENIE OJCOSTWU I MACIERZYŃSTWU**

a. Potrzebujemy ojców i matek

Cel:

Podkreślenie znaczenia mężczyzn i kobiet zdolnych do energicznego podjęcia roli ojcowskiej i macierzyńskiej, w rodzinie i w Kościele.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Doceniam feminizm, gdy nie domaga się uniformizmu lub zanegowania macierzyństwa. Wspaniałość kobiet związana jest bowiem ze wszystkimi prawami wynikającymi z ich niezbywalnej godności człowieka, ale również ich geniuszu kobiecego, niezbędnego dla społeczeństwa” (AL n. 173)
- „Mówi się, że nasze społeczeństwo jest «społeczeństwem bez ojców». W kulturze zachodniej postać ojca miałyby być symbolicznie nieobecna, wypaczona, wyblakła. Męskość wydaje się nawet zakwestionowana” (AL n. 176).

b. Adopcja i opieka zastępcza. Wybór chrześcijański

Cel:

Ukazanie, poprzez świadectwa, że przyjęcie dzieci samotnych, poprzez opiekę zastępczą i adopcję, jest typowe dla rodzin chrześcijańskich, które są powołane do bycia generatywnymi.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Wybór adopcji i opieki zastępczej wyraża szczególną płodność doświadczenia małżeńskiego” (AL n. 82)

c. Zawsze przyjmować nowe życie

Cel:

Świadectwo/refleksja osób, które przyjęły życie nienarodzone w warunkach szczególnej trudności z powodu choroby, niepełnosprawności lub sytuacji ekonomicznej ...

Można wskazać na doświadczenia duszpasterskie związane z przyjmowaniem/pomaganiem w obliczu trudności związanych z przyjmowaniem rodzącego się życia.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Kocha się dziecko, ponieważ jest dzieckiem: nie dlatego, że jest ładne, czy dlatego, że jest takie a takie; nie, dlatego że jest dzieckiem! Nie dlatego, że myśli tak jak ja, czy jest ucieleśnieniem moich

pragnień. Dziecko jest dzieckiem: jego życie jest zrodzone przez nas, ale przeznaczone dla niego, dla jego dobra, dla dobra rodziny, społeczeństwa, całej ludzkości”.

• https://www.vatican.va/content/francesco/pl/audiences/2015/documents/papa-francesco_20150211_udienza-generale.html

• https://www.vatican.va/content/francesco/it/speeches/2019/may/documents/papa-francesco_20190525_yes-to-life.html

KONFERENCJA NR 3 TOŻSAMOŚĆ I MISJA RODZIN CHRZEŚCIJAŃSKICH

Cel:

Rodzina chrześcijańska musi dziś na nowo odkryć swoją szczególną tożsamość i specyficzną misję w społeczeństwie i w Kościele.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Rodzina chrześcijańska jest powołana do brania żywego i odpowiedzialnego udziału w posłannictwie Kościoła w sposób sobie właściwy i odrębny, czyli oddając siebie samą na służbę Kościołowi i społeczeństwu w tym, czym jest i co czyni, jako głęboka wspólnota życia i miłości” (FC n. 50)
- „Skoro rodzina chrześcijańska jest wspólnotą, [...] jej udział w posłannictwie Kościoła winien dokonywać się na sposób wspólnotowy: a więc wspólnie, małżonkowie jako para, rodzice i dzieci jako rodzina winni przeżywać swoją służbę dla Kościoła i dla świata” (FC n. 50)
- „Małżeństwa chrześcijańskie kolorują szarość, wypełniając przestrzeń publiczną barwami braterstwa, wrażliwości społecznej, obrony osób słabych oraz jaśniejszej wiary i czynnej nadziei. Ich płodność rozszerza się i przekłada na tysiące sposobów, aby uobecnić miłość Boga w społeczeństwie” (AL n. 184)
- „Im większa jest świadomość małżonków i rodziców chrześcijańskich, że ich «Kościół domowy» ma swój udział w życiu i misji Kościoła powszechnego, tym bardziej w ich dzieciach rozwija się «zmysł Kościoła» oraz poczucie tego, jak piękną jest rzeczą oddać swoje siły w służbę Królestwu Bożemu” (ChL n. 62).

PANEL I

BYĆ CHRZEŚCIJANAMI W EPOCE CYFROWEJ

a. Skoncentrowanie rodziny wokół Chrystusa

Cel:

W epoce cyfrowej współczesnym rodzinom trudno jest wychowywać dzieci, utrzymując Chrystusa w centrum życia rodzinnego. Trzeba ukazać poprzez świadectwo/refleksję, jak to jest możliwe.

Pomysły do dalszej pracy:

- Wychowanie w wierze musi być dostosowane do każdego dziecka. Rodzice pragnący pielęgnować wiarę swoich dzieci są wrażliwi na ich wzorce rozwoju, ponieważ wiedzą, że doświadczenie duchowe nie jest narzucane, lecz proponowane w sposób wolny (por. AL n. 288)
- „Czy staramy się zrozumieć, «gdzie» naprawdę są dzieci w swojej wędrówce? Gdzie naprawdę jest ich dusza, czy wiemy? A przede wszystkim – czy chcemy to wiedzieć?” (AL n. 261)

b. Przekazywanie wiary dzisiejszej młodzieży

Cel:

Dać świadectwo/refleksję na temat tego, jak można zaangażować i sprawić, by dzisiejsza, usieciowiona informacyjnie młodzież odkryła, że w jej wnętrzu jest głos Boga, który ją powołuje i zaprasza do podążania drogą, która pozwoli im osiągnąć życiowe spełnienie.

Pomysły do dalszej pracy:

- Wychowanie dzieci wymaga uporządkowanego procesu przekazywania wiary. Jest to utrudnione przez obecny styl życia, harmonogramy pracy i złożoność dzisiejszego świata, w którym wielu ludzi utrzymuje szalone tempo, aby móc przeżyć. Mimo to dom nadal musi być miejscem, w którym uczymy się doceniać znaczenie i piękno wiary (por. AL n. 287).

c. Czy media społecznościowe są „środowiskiem” dla naszych dzieci?

Cel:

Przedstawienie świadectw rodzin, które starają się rozwijać odpowiednie umiejętności relacyjne, aby prowadzić dialog ze swoimi dziećmi („pokolenie czatu”), nie demonizując świata cyfrowego, ale dając im wskazówki, jak go kontrolować i nie dać się zdominować przez relacje społecznościowe i wirtualne.

Pomysły do dalszej pracy:

- „W środowisku rodzinnym można również uczyć się rozeznawać w sposób krytyczny przesłania płynące z różnych środków komunikacji społecznej”(AL n. 274)
- Jednym z najważniejszych zadań rodziny jest wychowanie do nadziei. Nie oznacza to zakazu korzystania przez dzieci z urządzeń elektronicznych, ale raczej znalezienie sposobów, by pomóc im rozwijać ich zdolności krytyczne i nie myśleć, że szybkość cyfrowa może mieć zastosowanie w życiu do wszystkiego” (por. AL n. 275)
- „Jeśli media są dobrze wykorzystywane, mogą być pomocne” (por. AL n. 278)
- „Media mogą pomóc nam poczuć się bliżej siebie nawzajem, tworząc poczucie jedności rodziny ludzkiej, co z kolei może inspirować do solidarności i poważnych wysiłków na rzecz zapewnienia wszystkim bardziej godnego życia. Zwłaszcza internet stwarza ogromne możliwości spotkania i solidarności między wszystkimi, i jest to rzecz dobra, jest to dar Boga. Musimy nieustannie upewniać się, że współczesne formy komunikacji rzeczywiście prowadzą nas do wielkodusznego spotkania z innymi. Nie możemy zaakceptować świata cyfrowego, którego celem jest wykorzystywanie naszych słabości i wydobywanie z ludzi tego, co najgorsze (por. FT n. 205).

PANEL II

POWOŁANIE I MISJA NA PERYFERIACH EGZYSTENCJALNYCH

a. Wśród migrantów

Cel:

Przedstawienie świadectwa/refleksji, które pozwolą zrozumieć, jak ważnym elementem duszpasterskim jest rodzina, ponieważ u jej podstaw leży pragnienie, aby osoby samotne i zdezorientowane czuły się jak w domu. Rodziny które przyjmują inne rodziny.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Migracje „są innym znakiem czasów, który należy rozpatrzeć i zrozumieć, z całym brzemieniem konsekwencji dla życia rodzinnego” (AL n. 46)
- „Towarzystwo migrantom wymaga specjalistycznego duszpasterstwa skierowanego do rodzin migrujących, ale także do członków rodzin pozostałych w miejscu pochodzenia” (AL n. 46)

b. Wobec uzależnień

Cel

Dać świadectwo/refleksję na temat uzależnień w rodzinie (narkotyki, gry, media społecznościowe...). W jaki sposób rodziny mogą sobie wzajemnie pomagać? Jak może pomóc Kościół?

Wskazanie ważnych doświadczeń związanych z pomocą, w tym kompetencji zawodowych.

Pomysły do dalszej pracy:

- Wspomniano także o narkomanii jako o jednej z bolączek naszych czasów, powodującej cierpienia wielu rodzin, a często prowadzącej także do ich rozpadu. To samo dotyczy alkoholizmu, hazardu i innych uzależnień. Rodziny zagrożone „tracą zdolność do reagowania, aby pomóc swoim członkom... Dostrzegamy poważne konsekwencje tego załamania w zniszczonych rodzinach, wykorzenionych dzieciach, opuszczonych osobach starszych, osieroconych dzieciach żyjących rodziców oraz zdezorientowanych i pozbawionych reguł ludziach młodych” (por. AL n. 51)
- „Poza małym kręgiem, jaki tworzą małżonkowie ze swymi dziećmi, istnieje także wielka rodzina, której nie można pomijać.. [...] Częścią tej większej rodziny są przyjaciele i zaprzyjaźnione rodziny, łącznie ze wspólnotami rodzin, które wspierają się nawzajem

w swoich trudnościach oraz zaangażowaniu społecznym i w swej wierze. [...]”.
(por. AL nr 196-197).

c. Gdy w rodzinie występuje przemoc

Cel:

Przedstawienie świadectwa/refleksji na temat wartości i znaczenia obecności sieci rodzin, zdolnej do dostrzeżenia i zbliżenia się do tych, którzy cierpią z powodu przemocy, dotarcia także do peryferii, gdzie przemoc może występować w rodzinie lub w jej pobliżu.

Pomysły do dalszej pracy:

- Przemoc w rodzinie rodzi nowe formy agresji społecznej, ponieważ „stosunki rodzinne wyjaśniają również predyspozycje do gwałtownej osobowości. Rodziny, które na to są narażone, to te, w których brakuje komunikacji; te, w których dominują postawy obronne, a ich członkowie nawzajem się nie wspierają; gdzie nie ma zajęć rodzinnych sprzyjających uczestnictwu; gdzie relacje między rodzicami są często konfliktowe i gwałtowne, zaś relacje między rodzicami a dziećmi są nacechowane postawami wrogości” (AL n. 51)
- „Myślę szczególnie o haniebnej przemocy, jakiej czasami używa się wobec kobiet, molestowaniu w rodzinie i różnych formach niewolnictwa, które nie są oznaką męskiej siły, ale tchórzliwej degradacji. Przemoc werbalna, fizyczna i seksualna stosowana wobec kobiet w niektórych małżeństwach jest sprzeczna z samą naturą jedności małżeńskiej” (AL n. 54)
- „Czy można zignorować lub ukryć ustawiczne formy dominacji, arogancji, wyzysku, perwersji i przemocy seksualnej, które są produktem wypaczonego rozumienia seksualności, grzebiące godność innych osób oraz wezwanie do miłości pod mrocznym poszukiwaniem siebie samych?” (AL n. 153)

KONFERENCJA NR. 4 KATECHUMENAT MAŁŻEŃSKI

Cel:

Należy odnowić kurs przygotowania do małżeństwa i ożywić w świetle procesu katechumenalnego, który poprzez odkrycie na nowo Chrztu św. towarzyszy dogłębnie nowożeńcom, nie pozostawiając ich samym sobie po uroczystości sakramentu. Małżeństwo nie jest bowiem punktem docelowym; jest powołaniem, trwającą całe życie drogą do świętości. Z tego powodu przygotowanie powinno przebiegać etapami, jak wskazuje papież Franciszek.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Decyzja o zawarciu małżeństwa i założeniu rodziny powinna być owocem rozeznania powołania” (AL n. 72)
- „Chciałbym podkreślić potrzebę «nowego katechumenatu» w przygotowaniu do małżeństwa. Przyjmując sugestie Ojców ostatniego zgromadzenia zwyczajnego Synodu Biskupów o małżeństwie i rodzinie pilne jest wprowadzić konkretnie to, co zostało już zaproponowane w adhortacji apostoelskiej Jana Pawła II «Familiaris consortio» (n. 66). Chodzi o to, żeby podobnie jak przy chrzcie dorosłych katechumenat należy do procesu sakramentalnego, tak również przygotowanie do małżeństwa stało się integralną częścią całej sakramentalnej procedury małżeństwa jako antidotum, które zapobiega mnożeniu się związków zawieranych nieważnie czy nietrwałych” (Papa Francesco, Discorso in occasione dell’Inaugurazione dell’Anno Giudiziario del Tribunale della Rota Romana, 21 gennaio 2017; por. AL, 205-211).
- „Miałem już sposobność zalecić podejmowanie katechumenatu małżeńskiego, rozumianego jako niezbędna droga młodych ludzi i par, mająca doprowadzić do ożywienia ich chrześcijańskiego sumienia, wspieranego łaską dwóch sakramentów – chrztu i małżeństwa. Jak podkreślałem przy innych okazjach, katechumenat jako taki jest jedyny, jako że jest chrzcielny, to znaczy zakorzeniony w chrzcie, a zarazem w życiu musi mieć charakter stały, bowiem stała jest łaska sakramentu małżeństwa”, (Przemówienie Ojca Świętego Franciszka z okazji inauguracji roku sądowego Trybunału Roty Rzymskiej – 29 stycznia 2018 r.).

PANEL I

FORMACJA OPIEKUNÓW I FORMATORÓW: ŚWIECKICH, PREZBITERÓW I SEMINARZYSTÓW

a. Wychowanie młodzieży w zakresie seksualności i uczuciowości

Cel:

Podkreślenie, poprzez doświadczenia duszpasterskie i/lub projekty i programy ustanowione w Kościele, jak wspierać rodziców i wychowawców w procesie wychowania dzieci i młodzieży w zakresie afektywności i seksualności.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Kościół jest powołany do współpracy, poprzez właściwą działalność duszpasterską, aby sami rodzice mogli wypełniać swoją misję edukacyjną. Powinien to czynić, pomagając im zawsze w docenieniu ich specyficznej roli i uznaniu, że ci, którzy otrzymali sakrament małżeństwa, stają się prawdziwymi sługami wychowania, ponieważ kształtując swoje dzieci, budują Kościół” (AL n. 85)
- „Trudno myśleć o edukacji seksualnej w czasie, gdy istnieje skłonność do banalizowania i zubożenia seksualności. Można ją zrozumieć jedynie w kontekście wychowania do miłości, do wzajemnego daru z siebie. W ten sposób język seksualności nie ulega smutnemu zubożeniu, ale staje się bardziej rozumny” (AL n. 280)
- „Młodzi ludzie powinni mieć możliwość uświadomienia sobie, że są bombardowani przesłaniami, które nie dążą do ich dobra oraz ich dojrzałości. [...] Musimy także zdać sobie sprawę, że potrzebny jest nowy i bardziej odpowiedni język ... przy wprowadzaniu dzieci i młodzieży w tematykę seksualności” (AL nr. 281-284)

b. Formacja duszpasterzy i seminarzystów

Cel:

Wynieść doświadczenie lub przynajmniej świadomość znaczenia formacji seminarzystów i duszpasterzy, aby byli kompetentni i przygotowani do towarzyszenia młodym i rodzinom w wyzwaniach moralnych, do których podejmowania są dziś nieustannie wzywani.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Dostrzegamy także potrzebę bardziej odpowiedniej formacji kapłanów, diakonów, zakonników i zakonnicek, katechetów oraz innych pracowników duszpasterskich.

W odpowiedziach na zapytania przesłane do wszystkich podkreślono, że kapłanom często brakuje odpowiedniej formacji, aby podjąć złożone dzisiejsze problemy rodzin” (AL n. 202)

- „Klerycy powinni mieć dostęp do szerszej interdyscyplinarnej formacji dotyczącej narzeczeństwa i małżeństwa, a nie tylko doktryny” (AL n. 203).

c. Stałe towarzyszenie małżonkom

Cel:

Zebrane doświadczenia duszpasterskie podkreślają pilność i konieczność stałego towarzyszenia małżonkom, zwłaszcza w najbardziej krytycznych momentach życia rodzinnego. Obecność wspólnoty jest niezbędna, a także konieczne jest szkolenie osób świeckich i małżonków, aby zapewnić to towarzyszenie.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Specjaliści, zwłaszcza ci posiadający doświadczenie towarzyszenia pomagają we wdrażaniu propozycji duszpasterskich w realne sytuacje i konkretne troski rodzin. «Programy i kursy formacyjne przeznaczone dla osób pracujących w duszpasterstwie powinny uczynić je zdolnymi do włączenia samego programu przygotowania do małżeństwa w szerszą dynamikę życia kościelnego»” (AL n. 204)
- „Potrzeba towarzyszenia duszpasterskiego, które trwałoby po celebracji sakramentu (por. Familiaris consortio, część III). Bardzo wielkie znaczenie okazuje się mieć w tym duszpasterstwie obecność doświadczonych małżeństw. Parafia jest uważana za miejsce, w którym doświadczone pary mogą służyć młodszym, z ewentualnym współudziałem stowarzyszeń, ruchów kościelnych i nowych wspólnot” (AL n. 223).

PANEL II

KOMUNIA RODZINNA - EKLEZJALNY STYL KOMUNII

a. Komunia rodzinna a komunია eklezjalna

Cel:

Komunia rodzinna, która wypływa z sakramentu małżeństwa, uosabia styl komunii, jaki powinien istnieć w Kościele, poczynając od relacji między małżonkami a kapłanami. Można przedstawić cenne doświadczenia duszpasterskie w tym względzie.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Kościół jest rodziną rodzin, stale wzbogacającą życie wszystkich kościołów domowych. W związku z tym, «na mocy sakramentu małżeństwa każda rodzina staje się dobrem dla Kościoła, ze wszystkimi tego skutkami. W tej perspektywie z pewnością cennym darem dla Kościoła będzie dzisiaj rozważenie wzajemnego oddziaływania rodziny i Kościoła: Kościół jest dobrem dla rodziny, rodzina jest dobrem dla Kościoła. Strzeżenie sakramentalnego daru Pana spoczywa nie tylko na pojedynczej rodzinie, ale także na całej wspólnotcie chrześcijańskiej»” (AL n. 87)

b. Wzajemność między mężczyznami i kobietami w Kościele w różnych stanach życia

Cel:

Ukazanie, że również w Kościele mężczyźni i kobiety, w swojej męskości i kobiecości odgrywają różną i ważną rolę we wszystkich stanach życia. Prowadzi to do przeżywania wzajemności i współodpowiedzialności między mężczyznami a kobietami we wspólnej misji kościelnej oraz do umocnienia roli kobiet w Kościele.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Niewiasta jest obrazem Kościoła, który jest kobietą, oblubienicą, matką. Styl. Bez tego stylu mówilibyśmy o ludzie Bożym tylko jako o organizacji, może o związku zawodowym, ale nie jako o rodzinie zrodzonej z matki Kościoła” (Papa Francesco, Interventonell’ambitodell’Incontro „La protezione dei minorinellachiesa”, Vaticano, 21-24 febbraio 2019).
- To właśnie wymiar oblubieńczy sprawia, że mężczyzna i kobieta są konstytutywnie zdolni do relacji, zestrojenia, współpracy i komunii. (...) Ale kobiety, o wiele bardziej niż

mężczyźni, na mocy swojej przyrodzonej zdolności generatywnej i macierzyńskiej do „rodzenia” i do bycia odpowiedzialną za to rodzenie, są zdolne do ukazania światu tej koniecznej relacji współpracy i współodpowiedzialności między mężczyznami a kobietami, która powinna się przejawiać także w Kościele.

c. Ojcostwo, macierzyństwo i braterstwo w Kościele

Cel:

Ukazanie, w jaki sposób doświadczenie duchowego ojcostwa, macierzyństwa i braterstwa może być przeżywane w duszpasterstwie wspólnot lokalnych.

Można dzielić się doświadczeniami, które podkreślają znaczenie tego rodzinnego wymiaru Kościoła, dzięki któremu możliwe jest aby druga osoba leżała nam na sercu, tak jak czyni to matka lub ojciec, albo jak to się dzieje między rodzeństwem.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Ja za nimi proszę, nie proszę za światem, ale za tymi, których Mi dałeś, ponieważ są Twoimi (...) Ojciec Święty, zachowaj ich w Twoim imieniu, które Mi dałeś, aby tak jak My stanowili jedno” (J 17, 9. 11). Możemy wierzyć, że wypowiadając te słowa, Jezus miał w sercu nie jednolity tłum, ale twarze ludzi, których odwiedzał lub spotykał. Również w Kościele jesteśmy wezwani do rozpoznawania twarzy tych osób, które Bóg nam powierza na naszej drodze i którzy stają się dla nas ojcami, matkami i braćmi.

KONFERENCJA NR 5: RODZINA JAKO DROGA DO ŚWIĘTOŚCI

Cel:

Ukazanie, że świętość jest odpowiedzią na wezwanie, które Bóg kieruje do każdego człowieka i w jego stanie życia. Małżonkowie i rodziny są wezwani do świętości poprzez czynności codziennego życia, na które składają się obowiązki domowe, praca, wychowywanie dzieci, czas żałoby, choroba, relacje między rodzeństwem, wraz z radościami i troskami, które się z tym wiążą.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Pan zamieszkuje w prawdziwej i konkretnej rodzinie, ze wszystkimi jej cierpieniami, zmaganiem, radościami i codziennymi postanowieniami [...] Na duchowość miłości rodzinnej składa się tysiące prawdziwych i konkretnych gestów” (AL 315).
- „Dobrze przeżywana komunია rodzinna jest prawdziwą drogą do świętości w życiu codziennym i drogą rozwoju mistycznego, środkiem wewnętrznego zjednoczenia z Bogiem. (...) Zatem osoby posiadające głębokie pragnienia duchowe nie powinny odczuwać, że rodzina oddala je od rozwoju w życiu Duchem Świętym, ale że jest to droga, której użył Pan, aby je doprowadzić do szczytów zjednoczenia mistycznego” (AL 316).

PANEL I DROGI DO ŚWIĘTOŚCI

a. Rozeznawanie w codziennym życiu rodzinnym

Cel:

- Ukazanie, w jaki sposób rozeznawanie może być realizowane jako codzienny sposób życia w dzisiejszych rodzinach.
- Wskazanie doświadczeń duszpasterskich, które pomagają zrozumieć obecność Boga w życiu osobistym i rodzinnym.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Słowo Boże jest nie tylko dobrą nowiną dla życia prywatnego osób, ale również kryterium oceny i światłem, by rozeznac różne wyzwania, przed którymi stają małżonkowie i rodziny”. (AL. n. 227)
- „W rozeznaniu duszpasterskim należy określić elementy, które mogą sprzyjać ewangelizacji oraz wzrostowi ludzkiemu i duchowemu” (AL n. 293).

b. Kierownictwo duchowe nowych związków

Cel:

Przedstawienie świadectw doświadczeń duszpasterskich dotyczących opieki duchowej nad osobami żyjącymi w nowych związkach, które pragną pozostać w Kościele i żyć prawdą Ewangelii.

Pomysły do dalszej pracy:

- „Ważne, aby osoby rozwiedzione, żyjące w nowych związkach odczuwały, że są częścią Kościoła (...) Sytuacje te „wymagają uważnego rozeznania i towarzyszenia im z wielkim szacunkiem, (...) oraz popierania ich udziału w życiu wspólnoty” (AL n. 243).
- „Chociaż zawsze proponuje doskonałość i zachęca do pełniejszej odpowiedzi Bogu, Kościół musi baczenie i z troską towarzyszyć swoim dzieciom najsłabszym, naznaczonym miłością zranioną i zagubioną, przywracając nadzieję i zaufanie, jak światło latarni morskiej czy też pochodnia wniesiona pośród ludzi, by oświecić tych, którzy stracili kurs, czy też są w samym środku burzy” (AL n. 291).

c. Gdy jedno z małżonków jest osobą niewierzącą

Cel:

Przedstawienie świadectwa doświadczeń towarzyszenia duchowego parom, w których jedno z małżonków jest osobą niewierzącą i/lub nie wykazuje zainteresowania Kościołem. Jest to bardzo częsta sytuacja w rodzinach na całym świecie. Jak możemy pomóc tym rodzinom poczuć się częścią wspólnoty Kościoła i żyć sakramentem małżeństwa z nadzieją?

Pomysły do dalszej pracy:

- „W każdym razie, miłowanie współmałżonka niewierzącego, obdarzanie go szczęściem, ulżenie jego cierpieniom i dzielenie z nim życia jest prawdziwą drogą uświęcenia. Z drugiej strony miłość jest darem od Boga i tam, gdzie się szerzy, pozwala odczuć swoją przemieniającą moc, czasami w sposób tajemniczy, do tego stopnia, że „uświęca się mąż niewierzący dzięki swej żonie, podobnie jak świętość osiągnie niewierząca żona przez «brata»” (1 Kor 7, 14) (AL. n. 228).
- „Szczególne wyzwania napotykają małżeństwa i rodziny, w których jeden z partnerów jest katolikiem a druga strona osobą niewierzącą. W takich przypadkach trzeba świadczyć o zdolności Ewangelii do wejścia w te sytuacje, aby umożliwić edukację dzieci w wierze chrześcijańskiej” (AL n. 248).

PANEL II

MAŁŻEŃSTWA I RODZINY: ŚWIĘTOŚĆ W ŻYCIU CODZIENNYM

Cel:

Wysłuchanie świadectw świętości małżonków i rodzin, którzy potrafili dostrzec obecność Boga w codziennym życiu.

Pomysły do dalszej pracy:

Przewodnik na temat świętości małżonków i rodzin, wydany przez Dykasterię ds. Świeckich, Rodziny i Życia.